

Obzorje razmišljanja

Silvo Šinkovec

Novembra je imela dr. Jana Kalin javno predavanje na Filozofski fakulteti v Ljubljani o mentorstvu. Postala je redni profesor na katedri za pedagogiko. Jani, ki je ves čas tudi članica našega uredništva, iskreno čestitamo. Zbralo se je veliko profesorjev, študentov in prijateljev. Vzdušje je bilo prijetno, razprava bi še kar trajala. Nekdo, ki je bil skoraj stopetdesetkrat mentor pri diplomskih, magistrskih in doktorskih nalogah, ne govori o mentorstvu samo iz knjig.

V razpravi me je pritegnila misel dr. Strmčnika, ki je razmišljal o izkušnji mentoriranja na oddelku za pedagogiko na Filozofski fakulteti. Dejal je, da je bil mentor v pravem pomenu besede dr. Gogala. Oktobra smo imeli Gogalov dan in spoznavali njegovo pedagoško obzorje. Svetel lik klasičnega slovenskega pedagoga torej še navdihuje.

Ko sem odhajal s FF, je še odzvanjalo vprašanje, kaj je bistvo mentorskega dela. Pisanje diplomske naloge je za študenta zaključna naloga formalnega izobraževanja. Dokazati mora, da je več strokovnega in znanstvenega pisanja ter da obvlada tehnologijo raziskovalnega dela. Mentor mu pomaga pri izboru teme, razporeditev poglavij, obvladovanju tehnike pisanja, iskanja in izbora virov, citiranja, raziskovalne metodologije, jezika in še česa. Lahko pa gre še za več.

V razpravi je prišlo na dan, da je bistvenega pomena vizija, ki jo ima študent. Ne samo, kdaj želi dokončati nalogo in diplomirati, ampak predvsem česa se želi v tem času naučiti, kajti toliko časa zlepa ne bo spet imel za branje in razmišljanje. V času pisanja diplomske naloge si lahko oblikuje obzorje strokovnega razmišljanja. Spomnil sem se profesorja filozofije iz Dublina, ki nam je rekel, da naj za magisterij ali doktorat, če ga bomo kdaj delali, izberemo velikega filozofa, kajti veliki klasični filozofi so večni. Veliki filozofi obravnavajo teme s pronicljivostjo, ki bo vedno del človeškega spraševanja o bivanju. Ob velikem filozofu si človek oblikuje široko miselno obzorje. Ni nujno, da se z avtorjem strinja, pomembno pa je, da z njim vstopi v pogovor o ključnih temah, ki so obdelane z določeno globino.

Marko Rupnik, sedaj svetovno znani mozaičar, je v določenem trenutku slikarskega razvoja srečal notranjo sorodnost z nekaterimi velikimi slikarskimi imeni. Potem je srečal p. Špidlika in z njim mentorja v teologiji. Včasih se je pošalil, da mora učenec zlesti učitelju na ramena in preko njega gledati naprej. Učenec tako osvoji preteklo znanje, spozna široko obzorje razmišljanja in si odpre pot v prihodnost samostojnega strokovnega dela. Mentor ni več samo mentor, ampak postane učitelj v najbolj žlahtnem pomenu besede.

V času študija bi moral študent srečati eno od velikih pedagoških imen svetovne ali domače pedagogike. Ob takih osebnostih bi si zgradil široko pedagoško obzorje, se soočil s trdno antropologijo in si odprl možnost samostojnega raziskovanja vseh pedagoških tem. Tako ne bi bil izgubljen v množstvu tem, teorij in projektov, ki imajo svoje filozofije in antropologije, ki pa so prepogosto časovno kratkega dometa, če že ne muhe enodnevnice.

Mladi pedagogi danes potrebujejo poglobljeno antropologijo in navdih, ki pritegne človeka za opravljanje poklica z zanosom. Težave, s katerimi se soočajo današnji učitelji, so velike, zato situacija zahteva močnejše osebnosti, ki bodo kos izzivom.

V tej številki zaključujemo serijo šestih prilog, pripravljene v miselnem obzorju svetovnega etosa za razrednike in druge, ki delajo z mladimi. Preko izvedbe delavnic mladim lahko sporočajo nekaj osnovnih etičnih izhodišč. Posvet *Svetovni etos in celostna pedagogika*, ki je bil oktobra v Cankarjevem domu, bo prinesel prispevke na posvetu v pisni obliki. Na posvetu se je zbralo lepo število ljudi, ki jim je etičnost v naših časih res pomembna. Vzgoja bo take pobude še naprej podpirala. Z Markom Pavlihom lahko trdimo, da smo še dvanajst pred dvanajsto in ni še prepozno, moramo se pa res potruditi, da rešimo sebe, svojo domovino in naš planet pred kaosom in uničenjem. Radi bi živeli v slogi, spoštovanju in harmoniji. Ob obletnici odhoda dr. Jožeta Trontlja smo veseli, da je njegova etična misel vsaj v drobcih zbrana tudi na naših straneh in komu v izziv, da z njim oblikuje svoje etično obzorje.